

**Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar
Hadtudományi Doktori Iskola**

Erdei Gábor rendőr alezredes

**A bűnözésföldrajz elméleti és gyakorlati
összefüggései**

Doktori (PhD) értekezés

TÉZISFÜZET

Témavezető:

Siposné Prof. Dr. Kecskeméthy Klára ezredes

Budapest, 2014.

1. A tudományos probléma megfogalmazása

Hazánkban és az egész világon az egyik legfontosabb feladat a lakosság biztonságérzetének legmagasabb szintű megteremtése. A közbiztonság romlásának velejárója a bűnözés növekedése. A bűncselekmények megemelkedett száma negatív tendenciát idézhet elő, mely problémának megoldása közös érdekünk és feladatunk.

A bűnözés területi összefüggésének vizsgálata már a XIX. században elkezdődött, azonban a tudományág nagy ívű fejlődése a XX. század végétől jegyezhető, és napjainkban is olyan új elméletek látnak napvilágot, melyek a tudományág modernizációjához járulnak hozzá.

A bűnözési térkép választ ad arra, hogy milyen összefüggés van bűnözés és terület között. Egy terület elhelyezkedése, adottságai, fejlettségi mutatói magában hordozzák az arra vonatkozó elkövetett jogsértések típusát. A bűnözés területi megoszlása nem csupán térbeli szerkezetet jelent, hanem a társadalom, így a népesség, és nem utolsósorban a termelőerők térbeli szerkezetét is magában foglalja. A bűnözésföldrajz nem egy leegyszerűsített kimutatás a települések kapcsolódásairól, hanem jellemezhet egy teljes településhálózatot.

A bűnözésföldrajz egyik fontos jellemzője a demográfiai változás. A településeken a népesség csökkenése következtében a bűnözés csökken, vagy a növekvő népesség miatt a bűnözés is növekszik. Vannak az általános tendenciákat mutató települések és vannak olyan lakóövezetek, melyek az általános szabálytól eltérnek, vagy rendhagyó jegyekkel, jellemzőkkel rendelkeznek.

A változásokat az infrastruktúra fejlődése is befolyásolja. A közlekedés sokkal nagyobb szerepet játszik életünkben, mint korábban, hiszen a kedvező feltételek a társadalom mobilitását elősegítik. A bűnözés nemzetközi vonulatait vizsgálva megállapítható, hogy az Európai Unió bővítése is kihatással van a bűnözésföldrajzra. Az európai kooperáció, a bűnözést érintő információk cseréje azt mutatja meg, hogy az európai országokban hogyan változik a bűnözés térbeli elhelyezkedése.

Az informatika bevezetését a társadalomban a gazdaságosság, a hatékonyság és a termelékenység indokolja. Bűnözésföldrajzi kutatásokban az informatika rendszerelmélete kiemelkedő szerephez jut. A változások nyomán követése az informatika útján pontosabb meghatározásokat eredményez; sőt, azt is megállapítja, hogy a bűnügyi felderítő munkában már nélkülözhetetlen szerepet tölt be. Az elmúlt időszakbeli bűnözés térbeli elhelyezkedésének rekonstrukciója, az abból származó információk összegyűjtése a változások térbeli irányát adja meg.

Az információ haladásának kevesebb áttétele esetén a hibaeltérés is kisebb. A pontosság, az empirikus tapasztalatok és a matematikai-statisztikai mérések összessége a tudományos munka alapját képezi. A tudományos kutatásoknak a korábbi vizsgálatok eredményei tartópillért alkotnak. A szimpla megfigyelések a látottak fogalmi rendszerének meghatározására is szolgálnak.

2. A kutatási célkitűzések

A földrajzi környezet változatossága, a földrajzi jelenségek és folyamatok sokszínűsége arra készíti a kutatót, hogy körültekintően és aprólékosan feltárja a geográfia szabály- és törvényszerűségeit. Az utóbbi években nagy horderejű társadalmi-gazdasági változások mentek végbe nemcsak hazánkban, hanem a volt szocialista országokban is, mely hatással volt és jelenleg is van az európai és más országokra. A bűnözés szerkezete az elmúlt évek során jelentős mértékben megváltozott, a bűncselekmények elkövetésében hangsúly eltolódások mutatkoztak, emiatt a bűnözés és területi összefüggései is változtak.

A statisztikai számok önmagukban nem mutatnak rá a mögöttük lévő tartalomra, ezért szükséges a számok mögé nézve a végbemenő folyamatok hátterét is vizsgálni, mert csak ezek tükrében kapható teljes kép a valóságról. A tudományok fejlődésében nagy szerepet játszanak a különféle találmányok és felfedezések. A jelen doktori értekezés alapja olyan események az összefoglalása, amelyek személyekkel és időpontokkal kapcsolhatók össze.

A dolgozatban tett megállapítások nem egy adott időpillanat művei, hanem hosszabb kutatói munka eredménye. Célja, hogy a szimpla megfigyelésen túl a látottak fogalmi rendszerét is meghatározza. A társadalmi-gazdasági változások önmagukban hordozzák a bűncselekmények változásait is, melyeknek nap, mint nap szemtanúi vagyunk. A tudomány és technika fejlődésével új elkövetési módok jelennek meg. Új eszközök, védelmi stratégiák kidolgozása szükséges ezek visszaszorítására. A dolgozat további célja a társadalmi-gazdasági folyamatok változásaiból levont következtetéseken túl, a kulturális, illetve életkori, nembeli sajátosságokból fakadó összefüggések vizsgálata is. A bűnözésföldrajz magába foglalja a társadalomtudományok szinte valamennyi területét. Az azokban végzett korábbi kutatások, illetve eredményeinek felhasználása a tudományos vizsgálatok során nélkülözhetetlenek.

A területi elemzések rávilágítanak arra, hogy egy adott területen egyes bűnözési kategóriák mekkora nagyságban és milyen minőségben vannak jelen. Megmutatja azt is, hogy az adott helyen milyen stratégiát dolgozzanak ki a bűncselekmény megfékezésére, vagy milyen preventív lépéseket tegyenek azok megelőzésére. **Választ ad arra, hogy a bűnözési térkép a problémakör megoldási irányában nyújt nagy segítséget.** A vizsgálatok nem általánosságban a bűnözésre terjednek ki, hanem mindig egy vagy néhány bűncselekmény típusra vonatkoznak.

A társadalomban végbemenő demográfiai változások is hatással vannak a bűnözés alakulására.

Az elemzések annak a kérdésnek a megválaszolására irányulnak, hogy az effajta változások generálják, szintetizálják, avagy csökkentik a bűncselekmények elkövetésének számát.

A vizsgálatok a bűnözésföldrajz struktúrájára terjednek ki, nyomon követve a bűnözésföldrajzot kialakulásától kezdve a legújabb kutatásokig. Választ ad arra, hogy a bűnözés és a földrajz tudományterületei hol kapcsolódnak olyan szinten egymással, amely gyakorlati segítséget nyújt a bűnügyi munkában. Rávilágít az elkövetések és a területi elhelyezkedések közötti összefüggésekre. A górcső alá vett települések elhelyezkedése, adottságai, fejlettségi mutatói a népesség és a termelőerők térbeli szerkezetét is megmutatja.

3. A kutatási hipotézisek

1. A bűnözésföldrajz a társadalomföldrajz része, függ a társadalomföldrajz elemeitől, a bűncselekmények fajtáitól, bekövetkezésének okaitól, a társadalmi hatásoktól és a társadalmi környezettől.

2. A bűnözésföldrajz elemeinek kutatása kihatással van a biztonság, a nemzetbiztonság elemeinek tudományos meghatározására, fogalmi rendszerének továbbfejlesztésére.

3. A bűnözésföldrajz jelentős befolyásoló tényezője a szervezett bűnözés, melynek jelenléte az ország nemzet- és közbiztonságán túl, a működését is veszélyezteti.

4. A bűnözésföldrajz tartalmi elemei kategorizálhatók, ezen kategóriák egyértelművé teszik a bűnözésföldrajzi fogalmakat.

5. A bűnözésföldrajz elemeinek meghatározását és vizsgálatát nagymértékben befolyásolja a földrajzi diszpozíció.

6. A bűnözésföldrajz fogalmainak kutatása és meghatározása elősegíti a bűnözéshez köthető profilalkotást.

7. A bűnözésföldrajzi profil tudományos meghatározása elősegíti a bűnmegelőzés társadalmi és rendőri intézkedéseinek tervezését.

4. Kutatási módszerek

A dolgozat a bűnözésföldrajz struktúrájával kapcsolatban vizsgálja azt a körülményt, hogy mi indokolja kialakulását, melyek azok a szempontok, amelyek a korai vizsgálatokat meghatározzák, melyek a tudomány főbb fejlődési állomásai és a legújabb kutatási irányokban hogyan kapcsolódik össze a bűnözés a földrajzzal. A vizsgálatokból levont következtetések nem csak egy-egy esetre, mondhatni kutatási halmazra, vagy a halmazon belül egy-egy személyre vonatkoztathatók.

Példaként említhető, hogy a nagyvárosi területi egységet megfigyelve a szerényebb anyagi lehetőséggel rendelkezők által lakott kerületben valószínűsíthető a nagyobb bűnözés.

Azonban az, hogy a bűncselekményeket az alacsony színvonalon, a megélhetéssel küszködők követik-e el, kétséget kizárón kimutatni nem lehet. A bűnözés volumene levetíthető egy-egy ország területére, ezáltal megkísérrelhető annak megválaszolása, hogy milyen összefüggés van az elkövetések száma és a területek között. A települések elhelyezkedése, adottsága, fejlettségi mutatója magában hordozza az elkövetett bűncselekmények típusát.

A dolgozat a felvetődött problémák megoldásához a kapcsolódó teóriákat, elméleteket összegzi és rávilágít az új elméleti irányra a helyes megoldáshoz, továbbá az újabb vizsgálati eredmények felhasználására tesz javaslatot.

Az értékelések és elemzések a felvetődött probléma megoldásában kulcsfontosságú szerepet játszanak. A felállított elméletek használhatók hipotézisként, axiómaként vagy elvként is, melyek a természeti jelenségek vagy a kísérleti előrejelzések magyarázatára szolgálnak. A kutatási hagyományok eljárásmódokat határoznak meg, melyek kihatnak a vizsgálatokra és irányt mutatnak a módszerek fejlesztésére is.

Az elkövetések a települések típusaiként változhatnak. A bűnözésföldrajzban egyszerre jelen van a néprajz, a történelem, a szociológia és természetesen a földrajztudomány is. A külterületeken élők nem szakadnak el a nagyobb településektől, főleg nem a bűnözésből élő emberek.

A bűnözésföldrajzi értékelés vonatkozhat csak kisebb vagy csak nagyobb településekre. A dolgozat összefüggéseket keres arra, hogy az elkövetés a társadalmi-gazdasági változásokkal milyen kapcsolatban áll.

A vizsgálatok nagyobb területekre is kiterjednek, mint például a nagyvárosok, metropoliszok területfejlesztési koncepcióira, mely környezeti tényezők befolyásolják a bűnözés létrejöttét, annak tartós jelenlétét és volumenét. Az egyetemi, főiskolai városok a kereskedelmi, az egészségügyi és az egyéb szolgáltatásaikon kívül a határaikon is túlnyúlnak.

Az elemzések a társadalmi tértudományok közös fogalmait, elméleteit hívja segítségül és felhasználja azon módszereket, melyek a rendszert egységessé teszik, illetve a társadalmi jelenségeket, így a bűnelkövetés folyamatát vizsgálják.

A természettudományi megközelítésen nyugvó törvényszerűségek alkalmazásával végzett többirányú vizsgálatok a térben zajló társadalmi-gazdasági folyamatok komplex kezelésére világítanak rá.

Az államhatárokon átnyúló együttműködések szerepe felértékelődött, ezért a határokat, a határmentiséget, illetve a határokon átnyúló kapcsolatokat is részét képezik a vizsgálatoknak. A megváltozott körülmények, újabb kihívások elé állította a jelen kutatást, mert újabb részek kerültek a vizsgálatokat képező szakmai területhez.

A tudományos munka egyik tényezője annak a módszernek a használata, mely az összefüggéseket felismerésükben értelmezi.

A matematika segítségül szolgál a jelenségek mögött meghúzódó összefüggések feltárására, melyek keresésének adekvát eszköze a matematikai mérés. A megállapítások olyan tendenciákra terjednek ki, amelyek még nem, vagy alig vannak jelen. **A bűnözés vizsgálatára során, pl. az elkövető földrajzi profiljának megalkotásakor,** olyan matematikai módszerek alkalmazása kerül előtérbe, melynek előfeltétele a pontos mérés, legfeljebb csak kismértékű pontatlanság engedhető meg.

A bűnözésföldrajzi térkép pontos megrajzolásához elengedhetetlen olyan körülmények tisztázása, melyek a pontosságot befolyásolják.

Ilyen pontosságot befolyásoló tényező a látens (rejtett) bűnözésből adódó hibaszázalék. A hibaszázalék meghatározása csak aprólékos, körültekintő munkával lehetséges. A statisztikai adatok támpontot adhatnak egy-egy vizsgált bűncselekmény kategória mérési eredményének hibaszázalékos megállapításához. A vizsgálatok a társadalom képviselőit élő rendszernek tekintik, ezért teljes egészében matematikai módszerekkel mérni nem tudta, azonban a tudományosság kritériumát előtérbe helyezve a matematikát figyelmen kívül nem hagyhatta.

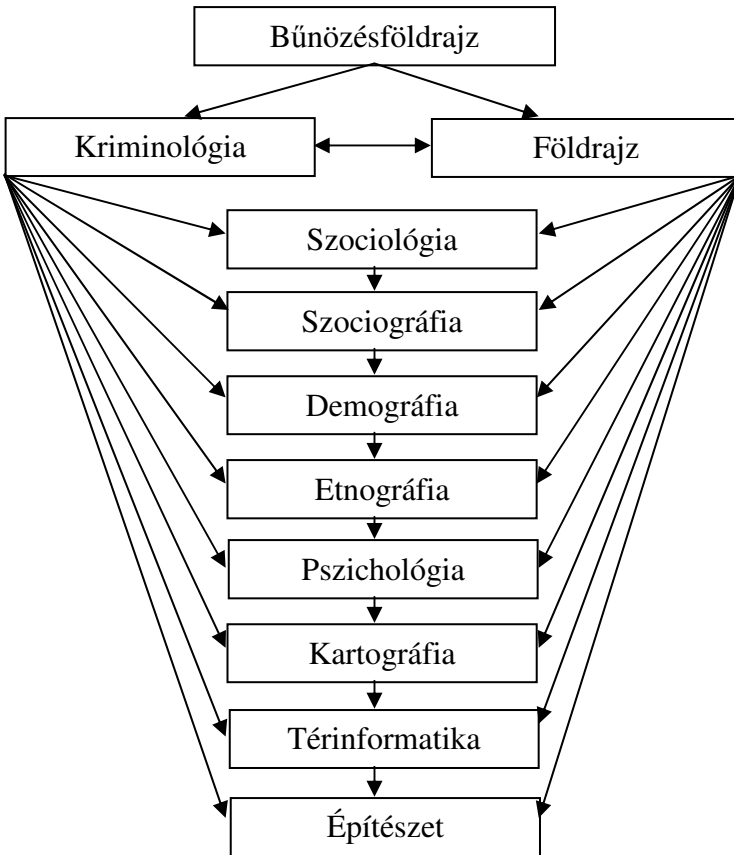
Az empirikus mérések a különböző elméleteket visszاسzorítják, illetve adott esetben teljes mértékben ki is zárják. A kutatás a megfigyelt dolgokat objektíveknek tekintette és a vizsgálatok során mindig ezeket tartotta szem előtt.

5. Az értekezés felépítése

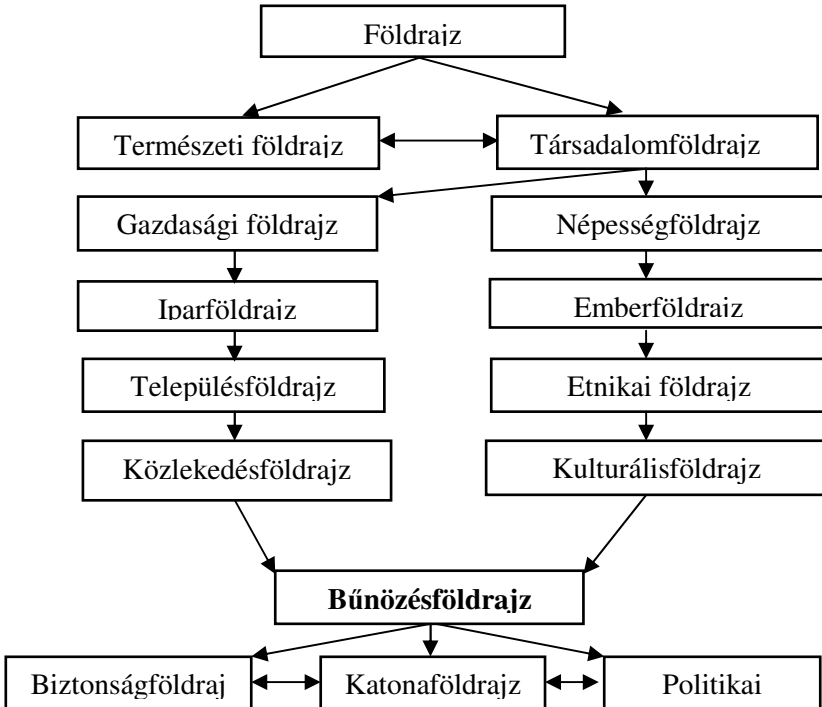
Az értekezésem hat részből áll a kijelölt célok és a feladatok meghatározása alapján:

A **bevezető rész** a kutatási téma jelentőségének, célkitűzéseinek, hipotéziseinek, a feladatok megoldásának, az értekezés szerkezetének, a vizsgált területnek és a kutatás módszereinek összefoglalása.

Az **első fejezet** a kutatás elméleti alapjainak, a bűnözésföldrajz fogalmának, szerepének és jelentőségének az összefoglalása, valamint annak elhelyezése a földrajztudományban és kapcsolódása más tudományterülethez. Ennek érdekében került felhasználásra a kriminológia, a szociológia és a szociálgeográfia kutatásainak eredményei. A dolgozat visszanyúlik a bűnözésföldrajz kutatásának kezdetéig, ezzel kapcsolatos ismeretek jelentős része nemzetközi szakirodalomra támaszkodik. A legújabb irányzatok bemutatása kiterjed a hazai és a külföldi törekvésekre, melyek modernebb elképzeléseket generálnak a bűnözésföldrajz kutatómunkájában.

A bűnözésföldrajz szerkezeti felépítése
(Erdei G. (2013), saját szerkesztés)

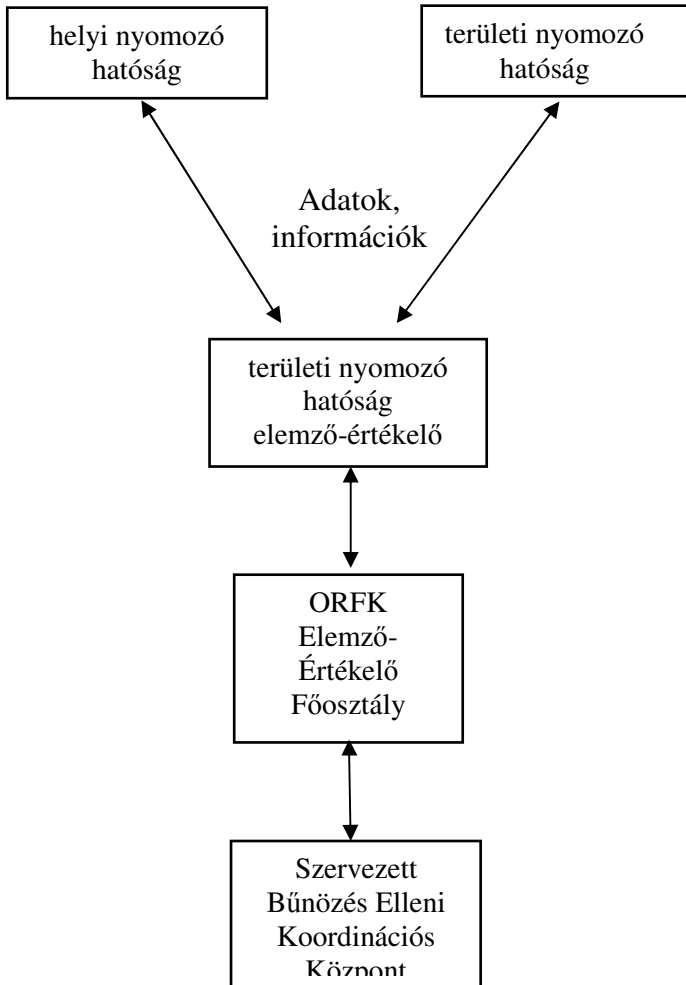

A bűnözésföldrajz lehetséges helye a földrajztudományban értelmezésem szerint
(Erdei G. (2013) saját szerkesztés)

A **második fejezet** bemutatja, hogy a környezeti tényezők hogyan befolyásolják a bűnözés kialakulásának kockázatát, melyek azok a természetes vagy mesterséges adottságok (folyók, parkok, utak, hidak stb.), amelyek rizikófaktorként jelentkezhetnek.

A települések bűnözésföldrajzi jellemzése arra mutat rá, hogy az ésszerű településfejlesztési stratégia a lakóközösségek biztonságos életviteléhez járul hozzá, csökkenti a bűnözéstől való félelmet, és növeli az egymás iránti interakciót.

A **harmadik fejezet** arra világít rá, hogy az állam már nem az egyetlen és elsődleges szereplője a világpolitikának. A nemzetközi porondon megjelenő bűnszervezetek részt akarnak venni a politikában úgy, hogy annak szereplőit folyamatosan befolyásuk alatt tartják. Emiatt fennáll annak a veszélye, hogy a bűnözői csoportok egyre erősebbé válnak, különösen a szegényebb országokban, melyek jelentős mértékben fenyegetik a nemzetbiztonságot.

A szervezett bűnözéshez kapcsolódó adatok és információk kezelésének, tárolásának és visszacsatolásának folyamata
(Forrás: Erdei Gábor szerkesztése)

A dolgozat **negyedik része** olyan összefüggéseket vizsgál a társadalom és a gazdaság szerkezete között, melyek jelentősen támogatják, vagy visszaszorítják a bűnözést. Hangsúlyt fektet az életkor és a nemek kihatásaira. Választ ad arra, hogy egy öregedő társadalomban a születések számának csökkenése, vagy a többségben lévő fiatal generáció hogyan befolyásolja a bűnözés volumenét.

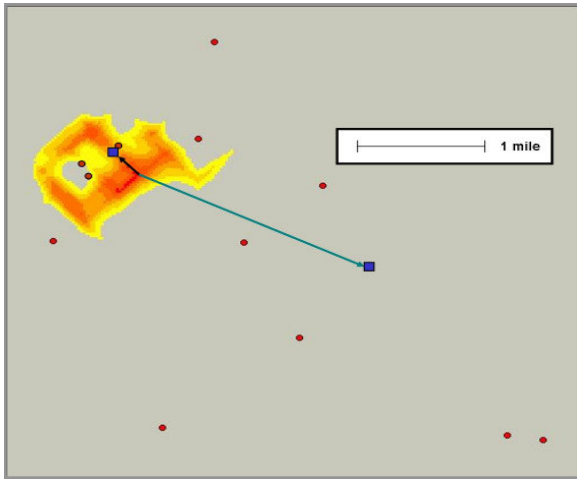
A szerző az **ötödik és a hatodik fejezetet** a bűnözésföldrajz legfontosabb elemeinek tekinti. A földrajzi profil megalkotása nem más, mint két tudomány, a kriminológia és a geográfia kapcsolódása egymással, más tudományok, mint pl. a szociológia és a pszichológia felhasználásával. Az elmélet óriási segítséget nyújt a bűnügyi munkában. Olyan számítógépes programokról van szó, melyekben a bűncselekmény és elkövetőjének kriminalisztikai jellemzői a tettes lehetséges tartózkodási helyére mutatnak rá.

A kutatók a bűnözésföldrajz vizsgálatokor általában a bűnügyi statisztikai adatokból kísérelnek meg levonni következtetéseket az adott területre. Ezek az elemzések megfigyelésen alapulnak, a bűnözés visszaszorítása érdekében jelentősek és fontosak.

A földrajzi modellezés tudományosan megszerkesztett program, amely az elmélet és a gyakorlat együttes alkalmazásának eredménye.

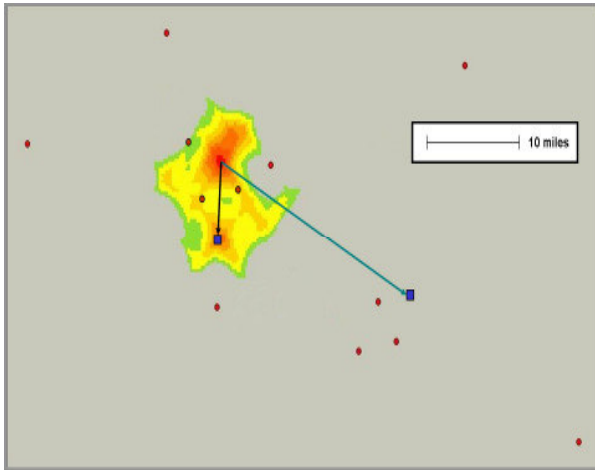

A földrajzi profilalkotás eredményeinek értékelésekor a különböző elméleti irányok összehasonlítása és kritikai jellemzői arra adnak választ, hogy a programok mely része szorul korrigálásra, illetve melyek lehetnek azok az új elemek, amelyek beépítésével növelhető az eredményesség, azaz a nyomozó hatóságok felderítési mutatója.

A helyszínek, a földrajzi profil és a távolsági hiba kapcsolata (a mértékegység: 1 mérföld)

(Forrás: Rossmo K. 2001: 1-16)

A helyszínek, a földrajzi profil és a távolsági hiba kapcsolata (a mértékegység 10 mérföld)

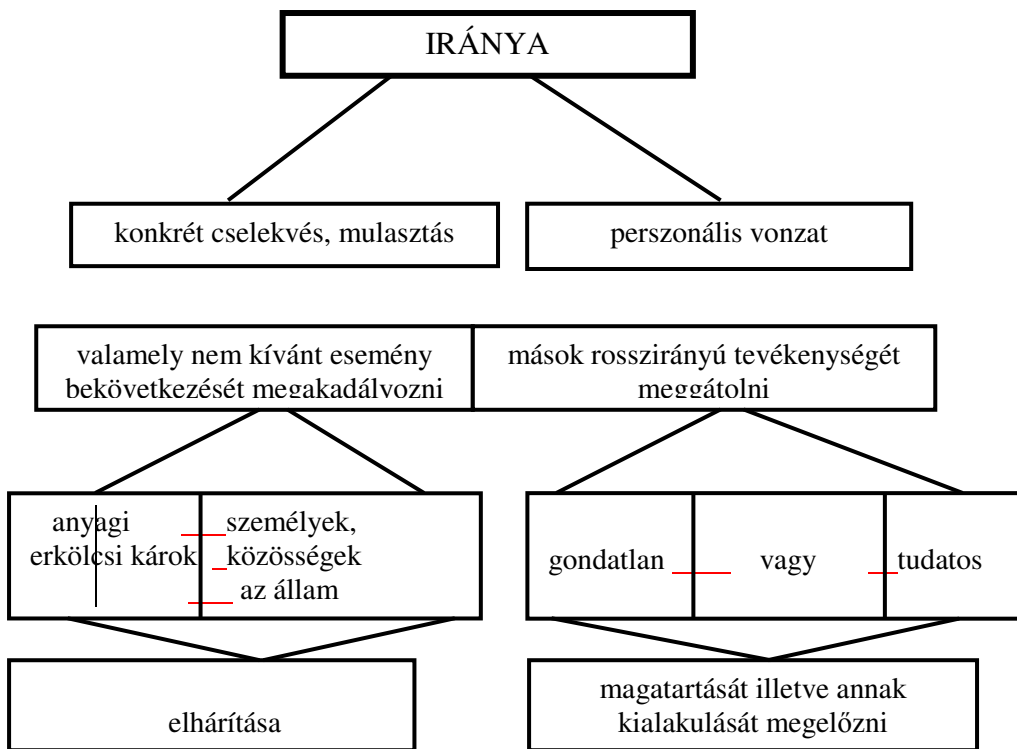
(Forrás: Rossmo K. 2001: 1-16)

Az **értekezés hetedik része** a bizonytalansági tényezőt, a látenciát helyezi előtérbe, amely nemcsak a statisztikai kimutatásokat, hanem a bűnözés földrajzát is nagymértékben befolyásolja. Több bűncselekmény a hatóságok előtt ismeretlen marad, vagy az elkövetés során okozott kár csekély értéke miatt, vagy pedig azért, mert egyéb okból, pl. félelemből, erkölcsi okból, személyes indíttatásból a sértett nem tesz feljelentést. Csak becsülni lehet a bűncselekmények típusai között fellépő látencia mértékét.

A dolgozat lezárása olyan törekvéseket mutat be, melyek a bűnözésföldrajz átalakítására irányulnak. A fejezet a bűnözés elleni védekezést állítja előtérbe. A bűnözés előrevetítése a bűnmegelőzés egyik lehetséges eszköze.

A prognosztika a várható kedvező vagy kedvezőtlen folyamatokat jelzi előre, és teret enged a szakembereknek és a politikai döntéshozóknak arra, hogy a problémákat a megfelelő időben orvosolják és a szükséges intézkedéseket megtegyék.

A bűnmegelőzés irányai

**A Szigetvári János által megalkotott séma a
bűnmegelőzés irányairól**
(Szigetvári J. 2003: 200-203)

Az értekezés **utolsó része** összegzi a következtetéseket és bemutatja az új tudományos eredményeket, valamint a jövőbeni kutatások irányát jelöli ki azok számára, akik ebben a témában kívánnak elmélyülni.

6. A felhasznált szakirodalomról

A dolgozatban széleskörűen került felhasználásra mindazon szakirodalom, mely e témakörben a legkorábban, illetve a legújabbban született. Az elemzésekhez nyújtott segítséget a bűnügyi statisztika, mely a bűnözési térképek megrajzolásához járulnak hozzá. A kutatás elméleti alapjainak összefoglalásakor a kriminológia, a szociológia és a szociálgeográfia kutatásainak eredményei kerültek előtérbe, azonban szükséges volt visszanyúlni a bűnözésföldrajz kutatásának kezdetéig, mellyel kapcsolatos ismeretek jelentős része nemzetközi szakirodalomra támaszkodik. A dolgozatban szereplő legújabb irányzatok ismertetése a hazai és a külföldi törekvésekre egyaránt vonatkozik, melyek modernebb elképzeléseket generálnak a bűnözésföldrajz kutatómunkájában.

A doktori értekezésben felhasznált szakirodalom olyan törekvésekre is rámutat, melyek a bűnözésföldrajz átalakítására irányulnak. A bűnözés elleni védekezést állítja előtérbe. A bűnözés előrevetítése a bűnmegelőzés egyik lehetséges eszköze.

A prognosztika a várható kedvező vagy kedvezőtlen folyamatokat jelzi előre, és teret enged a szakembereknek és a politikai döntéshozóknak arra, hogy a problémákat a megfelelő időben orvosolják és a szükséges intézkedéseket megtegyék.

7. Összegzett következtetések

A bűnözésföldrajz fogalmát csak akkor lehet meghatározni, ha a bűncselekmény elkövetése definiált. A bűnözés elleni küzdelem hatékony megszervezése csak a bűnözés pontos megjelölésével, körülhatárolásával, illetve jellemzésével érhető el. A bűnözés csak mennyiségi oldalról, vagy csak tárgyi oldalról nem határozható meg. A bűnözésföldrajznak a földrajztudomány területén való elhelyezéséhez szükséges a földrajztudomány belső struktúrájának ismerete. A bűnözésföldrajz megalkotása választ ad arra, hogy egy adott területen belül, vagy egy országra vetítve, mekkora volt az elkövetések száma a bűncselekmények fajtáiként, és a bekövetkezéseket mi mozgatja. A bűnözésföldrajz a földrajzi profilok összességéből áll, függetlenül attól, hogy a jogsértéseket felderítették-e vagy sem.

A bűncselekmények növekedhetnek a külvárosi övezetekben kialakított gépjárműparkolóknak is. Az új településfejlesztési koncepciók segítséget nyújtanak a biztonságos települések kialakításában. A városrészek közötti nagyszámú permeabilitás a területek kriminogén hatását növeli, melyhez hozzájárulnak a kedvezőtlen helyen kialakított parkolók.

A vegyes építésű lakóövezetekben a zsákutcák hiánya ugyancsak elősegíti a bűnözést. A nagyobb volumenű bűnözés a lakosság körében kialakítandó szociális interakcióval ellensúlyozható.

A bűnözés megfékezése nemcsak a költségek nagyarányú emelésével érhető el, hanem azzal is, ha a tervezők és felhasználók már a tervezőasztalnál egységes álláspontra jutnak a közös cél érdekében. A közösségek fenntartható életvitele érdekében növelni kell a gyalogos közlekedésre alkalmas utak számát.

A bűnözés, a permeabilitás, a vegyes építésű települések, az utcai és magánterületen belüli parkolás, illetve a gyalogos útvonalak szerkezetének és számának folyamatos felülvizsgálata határozza meg az optimális és fenntartható egyensúlyt a lakóközösségek számára. A településfejlesztés nem más, mint interdiszciplináris együttműködés a közös cél elérése érdekében. A vegyes használatú épületek tervezésével csökkenthető a bűnözés egy adott területen, ehhez mindenképpen szükséges a lakóövezeteket összekötő útvonalak optimális kialakítása is. A bűnözés mértéke nincs összefüggésben azokkal a területekkel, ahol az alacsonyabb jövedelmű lakosság él. A demográfiai változásoknak nem vele járó tényezője a bűnözési ráta. Az emberek azért érzik magukat a parkokban biztonságban, mert úgy gondolják, hogy az nyilvános terület és a bűnözés megjelenését akadályozza. A városi parkok kifejezetten nem vonzzák a bűnözést. A bűncselekmények bekövetkezése önmagában nem bizonyítja a parkoknak városhoz viszonyított helyzetéből fakadó összefüggését.

A globalizáció korában a világ államait a kölcsönös gazdasági függőség jellemzi. A nagyhatalmak közötti egyensúly és a biztonság megteremtése, a külső katonai fenyegetések folyamatos hangsúlyozása a hétköznapi ember számára nem, vagy nehezen értelmezhető. A technológiai fejlődés egyre nagyobb szerepe a gazdaság minden területén, a nemzetközi tranzakciók mind a pénz, az áruk, az emberek és az üzenetek határokon átívelő szabad áramlását segítik elő. Az állam már nem az egyetlen és elsődleges szereplője a világpolitikának. A nemzetközi porondon megjelenő bűnszervezetek is részt akarnak venni a politikában úgy, hogy annak szereplőit folyamatosan befolyásuk alatt tartják. A bűnözői csoportok egyre erősebbé válnak, melyek jelentős mértékben fenyegetik a nemzetbiztonságot. A szervezett bűnözés elleni erőfeszítéseket nemzetközi együttműködés útján lehet a leghatékonyabban kifejteni.

A környezeti motivációk nagymértékben befolyásolják a bűnözői magatartást. A tartós nélkülözésből fakadó szegénység ösztönözhet egyéneket bűncselekmények elkövetésére. A szegénység önmagában nem magyarázza a bűnözés kialakulását. A bűnözés összefüggésbe hozható az egy-egy országban lezajló társadalmi-gazdasági folyamatokkal. A politikai akarat nem mindig van összhangban a támogatási rendszerek bővítésével. A gazdasági feltételek okozhatják a bűnözési volumen emelkedését. A nők által elkövetett jellemző bűncselekmények a prostitúció és a lopás.

A férfiak és nők eltérő életvitelére vezethető vissza a nemek által elkövetett bűncselekmények különbözősége és eltérő aránya. A fiatalkori bűnözést is számos tényező befolyásolja. Különböző elméletek adnak magyarázatot a fiatalok deviáns viselkedésének kialakulására. Az elméletek közül a szubkultúra erőszak, a címkézési és a társadalmi ellenőrzés elmélete emelhető ki.

A társadalmi természet fontos jellemzői a kollektív lelkiismeret, a közös értékek, a hit és a normák követése. A szubkultúra erőszak és a címkézési elmélet a társadalom - a deviáns viselkedés miatt kiváltott - természetes reakciójának következménye. Az emberek szocializációja során társadalmi csoportok alakulnak ki, egyfajta megfeleltetési kényszer hatására. Az egyének a viselkedési formák közül szabad akaratukból választhatnak. Az egyéni különbségek biológiai és pszichológiai alapon vizsgálhatók. A deviancia pontos ok-okozati tényezői ismeretlenek. A fiatalkorú bűnözés jelensége a társadalmi gondoskodás hiányosságaiiban keresendő.

A tettesek hétköznapi emberek módjára élik életüket, addig végzik a szokásos napi tevékenységeiket, amíg lehetőséget látnak arra, hogy bűncselekményeket kövessenek el. A tettes motivációjának megértéséhez a környezetével való kölcsönhatások elemzése szükséges. Ha a tett indítéka és az áldozat megtalálásának körülményei ismertek, akkor a felderítés eredményesebb lehet. A földrajzi profilalkotói program egyik lehetséges beállítása az áldozat és az elkövető közötti kapcsolatra irányul, amellyel szűkíthető a gyanúsítottak köre.

A legnagyobb kockázatot azok a helyek jelentik, ahol a városi szubkultúrák jelen vannak. Az elszigetelt területek, így a parkolók, sportolásra használt útvonalak és pihenőhelyek, egyetemi campusok is vonzzák a bűncselekmények elkövetőit. A földrajzi környezet megmutatja a tettes és a sértett közötti lehetséges találkozási pontokat, illetve a cselekmény elkövetése után az elkövető menekülési akadályait.

A bűnözők számára az otthoni környezet ismerős és kiszámítható, az önállóság tartós szimbóluma, mely a megszerzett tapasztalatok alapján a folyamatosságot jelenti. A bűncselekmény szimbolikus földrajzi középpontjának az a hely tekinthető, ahol a tettes mindennapi tevékenysége szerepet játszik a cselekmény előkészítésében.

Az egyre nagyobb számban folytatott kutatások eredményezhetik a legmegfelelőbb profilalkotás eljárásai módját. A statisztika alapot ad az elméleti modell felállítására, melyből empirikus úton vonhatók le a következtetések

A földrajzi profil magába foglalja a matematikai módszerek mellett a nyomozás során felhasznált megfelelő rendőri technikákat, illetve azok hatékonyságát. A modellalkotás hiányosságának tekinthető, hogy az előnyök mellett nem ad választ azokra a hátrányos tényezőkre, melyek kedvezőtlenül befolyásolják a nyomozást és arra, hogy ezek mennyivel növelik a keresési költséget.

Az empirikusan végzett kutatások nem mutattak jelentős eltérést a hivatalos adatforrásokhoz képest. Az önértékeléses vizsgálatok és a hatósági adatok kölcsönös viszonyban állnak. A bűnmegelőzést egyedül a rendőrség nem tudja megoldani. A bűnüldözés során az elfogások és a letartóztatások nem elegendők a hatékony bűnmegelőzéshez. A rendőrség szerepe a tekintetben nő meg, hogy átfogó képet adjon a bűnözés problémájáról. A rendőrség kulcsfontosságú feladatot lát el a társadalomban, azonban a bűnmegelőzési tevékenysége nem kellően hatékony, egyedül azt nem is tudja felvállalni, ennek megoldása helyi szinten az ott lakó közösség bevonásával és összefogásával válik eredményessé.

A bűnözés tudományos előrejelzéséhez szükséges figyelembe venni a társadalmi folyamatokon kívül mindazon változásokat, melyek a bűnözésre hatást gyakorolnak. A legfontosabbak közé tartozik az ok-okozati összefüggések hátterének vizsgálata, hiszen az elkövetések lehetséges motivációi eredményezik az áldozattá válást. A bűnmegelőzési stratégia kidolgozásához szükséges felmérni a helyi, a regionális, a nemzeti és a nemzetközi változásokat. Az adatok segítenek egy-egy terület elkövetői motivációs tényezőinek és a potenciális elkövetőknek a megismerésben. A biztonsági rés az oka a bűnözés eltéréseinek, melynek szűkítésével az áldozattá válás csökken és az egyes biztonságot javító intézkedések a nemzetközi bűnözés visszaszorítását is eredményezhetik.

A jövőbeni bűnözés előrejelzéséhez szükségesek a helyi, a regionális és a nemzeti bűnügyi adatok megismerése, a bűnözés visszaszorítása érdekében a már megtett intézkedések és azok hatásainak vizsgálata. A bűnözés elleni hatékony fellépéshez elengedhetetlen magának a bűncselekmények a megismerése, mely által a célzott stratégia a további jogsértéseket megszünteti. Az előrejelzés a bűnözés problémáinak megoldásához nyújt segítséget. A bűnmegelőzés jelentős anyagi vonzattal jár, melyet nyilvánvalóan minden államnak magának kell felvállalnia.

A határokon átívelő bűnözés visszaszorítása csak nemzetközi összefogással lehetséges. A bűnözés egyre magasabb szintre emelkedése súlyosan destabilizálja a gazdaságot az egész világon.

8. A szerző új tudományos eredményei

1. Bizonyította, hogy a bűnözésföldrajz a földrajztudomány részdiszciplínája, meghatározta és elhelyezte a földrajztudomány belső struktúrájában. Igazolta, hogy a bűnözésföldrajz két meghatározó összetevője, a kriminológia és a földrajz nemcsak egymással, hanem más rész tudományokkal is szoros kapcsolatban állnak.
2. A bűnözés és az épített környezet összefüggéseinek vizsgálatával bizonyította, hogy a terület- és településfejlesztési koncepciók elengedhetetlen feltételei a bűnmegelőzésnek.

3. A szervezett bűnözés lokális és határokon átnyúló hatásainak teljes körű vizsgálatával bizonyította egy állam működésére gyakorolt kockázati tényezőit, igazolta, ennek elhárítására irányuló közbiztonsági és nemzetbiztonsági feladatok komplexitását. Igazolta, hogy Magyarországnak a nemzetközi szervezett bűnözésben betöltött szerepe leginkább a tranzitútvonalakban nyilvánul meg. Bizonyította, hogy a hazai szervezett bűnözés struktúrája és kiterjedtsége is változik, igazodva a nemzetközi trendekhez.
4. A szociológiai elméletek és a bűnözésföldrajz kapcsolatrendszerének vizsgálatával bizonyította, hogy egy ország nem megfelelő, szervezetlen szociális hálója kriminogén hatású tendenciózus folyamatokat gerjeszt. Igazolta, hogy a bűnözés leginkább a városok szegregált övezeteiben jelenik meg, és a deviáns viselkedés egyfajta kulturális beágyazottságból indul ki. Bizonyította, hogy a társadalmi-gazdasági osztályok és rétegek közvetlenül nem tükrözik az országban létező bűnözést, a szegénység és a bűnözés között nem áll fenn direkt kapcsolat, továbbá Magyarországon a gazdasági környezet és a bűnözés közötti összefüggések kutatásával kapcsolatos elméletek érvényesülnek.
5. Bizonyította, hogy a bűnügyi adatok rendszerezése során egy közös mintát, a földrajzi modellt lehet elkészíteni. A módszer alapján igazolta a földrajz és a kriminológia tudományos szintű kapcsolatát.

6. Igazolta, hogy a hivatalos bűnügyi statisztika és a látens bűncselekmények között jelentős eltérés van, a látencia mutató függ bűncselekmény súlyosságától. Bizonyította, hogy a látencia vizsgálatok a jobb bűnmegelőzési politikát szolgálják, a rejtve maradt bűncselekmények feltárása után meghatározható a rendőrség és a lakosság közötti kapcsolatrendszer erősítésének iránya, illetve súlypontja.
7. Bizonyította, hogy a bűnözési prognosztika nagymértékben függ a társadalomban végbemenő demográfiai és gazdasági folyamatoktól. Igazolta, hogy a bűnözés előrevetítését a technológiai fejlődés, illetve a politikai irányvonalak változásai is befolyásolják. Igazolta továbbá, hogy a bűnözés jövőképe függ a közösségi bűnmegelőzés szerepének kiterjedtségétől. Bizonyította, hogy a bűnözés közeljövőben bekövetkező csökkenése tudományosan nem megalapozott jövőkép.
8. Dolgozatában elvégezte a bűnözésföldrajz teljes körű, tudományos szintű, monografikus összefoglalását, vizsgálatát, elemzését és értékelését, mely e témakörben hazánkban még nem történt.

Ajánlások, gyakorlati alkalmazások

A hazai bűnözésföldrajzi kutatásoknak a jövőben elsősorban a földrajzi profilalkotásra kell koncentrálniuk. A földrajzi modellezés az utóbbi húsz évben fejlődött ki és még tovább fejleszthető annak érdekében, hogy az elkövető tartózkodási helye pontosabban legyen behatárolható.

Az Egyesült Államokban a földrajzi profil szoftverének már a harmadik verzióját dolgozták ki 2010-ben, nálunk pedig gyakorlatilag ismeretlen.

Ennek a programnak a bevezetését javasolt, amely a magyar kriminalisztika egyik mérföldköve lehet. Az utóbbi évtizedekben a gyakorlati nyomozás terén ilyen jellegű fejlesztés nem valósult meg. Jelentősége abban rejlik, hogy a tettesek gyorsabb kézre kerítése a nyomozások költségeinek jelentős mértékű csökkenését eredményezi, amely költséghatékonyági láncolatot indukál.

A másik javaslat a településfejlesztéshez kapcsolható, amely a bűnmegelőzésben játszik fontos szerepet. A bűnözés, a permeabilitás, a vegyes építésű települések, az utcai és magánterületen belüli parkolás, illetve a gyalogos útvonalak szerkezetének és számának folyamatos felülvizsgálata határozza meg az optimális és fenntartható egyensúlyt a lakóközösségek számára. Az új településfejlesztés gondolatvilágának egyik legnagyobb kihívása, hogy a kriminológiai tapasztalatokat milyen szisztéma szerint tudja beépíteni a tervezési folyamatokba.

További javaslat a bűnözés látenciájára irányuló vizsgálatokat irányozza elő. A hivatalos bűnügyi statisztika nem tudja kimutatni a ténylegesen elkövetett bűncselekmények összességét. A rejtve maradt (látens) bűncselekményekben nem tettek feljelentést, emiatt ezek a jogsértések nem jutottak a hatóságok tudomására, ezért az ügyekből eljárások sem indultak.

A látenciára irányuló vizsgálatok választ adnak arra, hogy milyen területi változást okozna a bűncselekmények eloszlása, ha az összes jogsértés a rendőrség tudomására jutna.

Fontos a bűnözés tudományos előrejelzésének vizsgálata is. A bűnmegelőzési stratégia kidolgozásához előzetesen szükséges felmérni a helyi, a regionális, a nemzeti és a nemzetközi változásokat, amely megismerése után egy komplex, önszabályozó szociális rendszer kidolgozása eredményezhet javulást a bűnözés visszaszorítása terén. A jövőbeni bűnözés előrejelzéséhez szükségesek a helyi, a regionális és a nemzeti bűnügyi adatok megismerése, a bűnözés visszaszorítása érdekében a már megtett intézkedések és azok hatásainak vizsgálata. A bűnözés elleni hatékony fellépéshez elengedhetetlen a bűncselekmények ismerete, mely által a célzott stratégia a további jogsértéseket megszünteti. Az előrejelzés a bűnözés problémáinak megoldásához nyújt segítséget.

A tudományos doktori értekezés felhasználásával kapcsolatos ajánlások:

1. A doktori értekezés megismertetésének és az abban megfogalmazott, az eredményesebb bűnügyi felderítések célzó további kutatások lehetőségének mérlegelése céljából a belügyminiszternek történő eljuttatása.
2. A rendőrtiszti képzésben a kriminalisztikai ismereteken belül a disszertáció eredményeinek önálló tárgy keretében történő oktatása.

Ugyanezt indokolt lenne beépíteni a rendőrség bűnügyi állományának továbbképzési rendszerébe (tananyagaiba) is.

3. Ki kell alakítani a földrajzi profil magyar megvalósíthatósági rendszerét, és az ahhoz kapcsolódó eljárásokat, dokumentumokat és jogszabályi hátterét. Ki kell jelölni a felhasználó hatóságokat és ezen belül a személyeket.
4. A kutatás eredményei jól hasznosíthatók a bűnmegelőzés, illetve a bűnügyi prognosztika cél- és eszközrendszerének jövőbeni alakításában, hatékonyságának növelésében.
5. Hivatalosan is fel kellene venni a kapcsolatot azoknak a tudományterületeknek a kutató- és felsőoktatási intézményeivel, amelyek erőteljesen érintettek a bűnözésföldrajz alakításában (pl. közlekedés- és településtervezés, építés-, jogász- és társadalmi-szociális képzési területek), hogy a disszertáció adott területet érintő eredményeit ismerjék meg és építsék be saját képzési/kutatási programjaikba.

A szerző megjelent publikációs jegyzéke

1. **Erdei G.** (2011): A bűnözésföldrajz úttörői. *Hadtudomány XXI. évfolyam, elektronikus szám, p. 10*
http://mhht.eu/hadtudomany/2011/2011_elektronikus/2011_e_6.pdf
2. **Erdei G.** (2011): A földrajzi modellezésben alkalmazott matematikai módszerek. *Hadmérnök, elektronikus szám, VI. évfolyam 2. szám p. 12,*
http://hadmernok.hu/2011_2_erdei.pdf
3. **Erdei G.** (2011): The social-economical correlations of illegal metal trade *Hadtudományi Szemle elektronikus szám 4 évfolyam 2. szám pp. 74-78.*
http://uni-nke.hu/downloads/kutatas/folyoiratok/hadtudomanyi_szemle/szamok/2011/2011_2/2011_2_br_erdei_gabor_79-88.pdf
4. **Erdei G.** (2011): Földrajzi profilalkotás *Zsaru Magazin (Kiadó: Országos Rendőr-főkapitányság megbízásából az Absolut Media Zrt. XX. évf. 2011/11.09. pp.26-27)*
5. **Erdei G.** (2011): Vasszigor a fémpiacon *Zsaru Magazin (Kiadó: Országos Rendőr-főkapitányság megbízásából az Absolut Media Zrt. XX. évf. 2011/03.09. pp.10-11)*

6. **Erdei G.** (2012): Településkörnyezeti tényezők Zsaru Magazin (Kiadó: Országos Rendőr-főkapitányság megbízásából az Absolut Media Zrt. elektronikus szám
<http://zsaru.hu/modules.php?name=News&file=article&sid=3385> 2012.)
7. **Erdei G.** (2012): A földrajzi profilalkotás módszerének értékelése Zsaru Magazin (Kiadó: Országos Rendőr-főkapitányság megbízásából az Absolut Media Zrt. elektronikus szám
<http://zsaru.hu/modules.php?name=News&file=article&sid=3385> 2012.)
8. **Erdei G.** (2012): Példa a parkok meghatározó szerepére a bűnözésföldrajzban Zsaru Magazin (Kiadó: Országos Rendőr-főkapitányság megbízásából az Absolut Media Zrt. elektronikus szám
<http://zsaru.hu/modules.php?name=News&file=article&sid=3385> 2012.)
9. **Erdei G.** (2002): A Rendőrség és a Határőrség hatása a bűnözésföldrajzra Pécsi Határőr Tudományos Közlemények (Tanulmányok a „Határőrség és a Rendészet” című tudományos konferenciáról Kiadó: Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály Pécsi Szakcsoportja 2002 pp. 176-179.)

10. **Erdei G.** (2012): French example on the mechanism of organized metal theft without frontiers Science Military Armed Forces Academy of General Milan Rastislav Stefanik, Liptovsky Mikulas Demanova 393, 031 06 Liptovsky Mikulas Slovak Republic pp. 100-105.
11. **Erdei G.** (2012): A Bűnözésföldrajz struktúrája V. Hadtudományi Doktorandusz Forum Abstract Füzet (Kiadó: Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtiszti Kar 2012) pp. 23-31.
12. **Erdei G.** (2012): A földrajzi profil Magyar Rendészet (Kiadó: Nemzeti Közszolgálati Egyetem 2012/4.) pp.13-17.
13. **Erdei G.** (2012): A bűnözés földrajzi határok nélkül Szakmai Szemle A Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat Kiadványa (2012/2.)
14. **Erdei G.** (2013): A bűnözés társadalmi-gazdasági aspektusai Hadtudományi Szemle NKE HHK Tudományos folyóirat Budapest (2013/6/2.) pp. 59-67.
15. **Erdei G.** (2012): The place of crime geography in the science of geography Hadtudományi Szemle NKE HHK Tudományos folyóirat Budapest (2013/6/2.) pp. 121-126.

Konferenciák-előadások

Erdei G. (2012): A földrajzi profil A Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából Megrendezett Rendészeti Ágazat Doktoranduszainak IV. Országos Fóruma (előadó 2012. 11. 22.)

Interjúk

Erdei G. (2011): Földrajzi profilalkotás Zsaru Magazin (Kiadó: Országos Rendőr-főkapitányság megbízásából az Absolut Media Zrt. XX. évf. 2011/11.09. pp. 26-27)

Szakmai-tudományos önéletrajz

Munkahelyek, tapasztalatok

- 2008 - Országos Rendőr-főkapitányság Bűnügyi
Főigazgatóság Bűnügyi Főosztály
Bűnügyi Osztály kiemelt tiszti
beosztásban
- 1997 – 2008 Baranya Megyei Rendőrfőkapitányság
Pécsi Rendőrkapitányság, tiszti
beosztásban
- 1994 – 1997 Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság
Pécsi Rendőrkapitányság, tiszthelyettesi
beosztásban
- 1983 – 1993 MAHART Tengerhajózás, kereskedelmi
terület (hajógépész)
- 1980 – 1983 PKÚV műszaki terület (autószerelő)

Rendőrségen eltöltött munkakörök

- 2014 körözési szakirányítás
- 2008 – betörések, fémhez, fához köthető és
személyszállító vonatokon elkövetett
bűncselekmények felderítésének
szakirányítása, körzeti megbízottak
bűnügyi tevékenységének elemzése,
értékelése és szakirányítása,
bejelentésekkel, feljelentésekkel,
megkeresésekkel és panaszokkal
kapcsolatos intézkedések, illetékességi
viták elbírálása, törvények, valamint

kormányrendeletek megalkotása előtti álláspont kialakítása és képvisellete (2013. évi CXL törvény, a hozzá kapcsolódó végrehajtási rendelet és a NAV-Rendőrség közötti együttműködési megállapodás, valamint roncsautó bontókra vonatkozó kormányrendelet előkészítése, jogszabály változtatására irányuló tervezetek véleményezése) kiemelt nyomozások figyelemmel kísérése, országos szakmai konzultációval egybekötött elemzése és értékelése, megyei rendőr-főkapitányságok és az alárendelt városi rendőrkapitányságok komplex bűnügyi ellenőrzése, az előírt közbiztonság és a közrend további erősítését elősegítő bűnügyi feladatok végrehajtásának ellenőrzése

- 2003 – 2008 igazgatásrendészet - Pécsi Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztály
- 2001 – 2003 vizsgáló - gazdasági bűncselekmények, Pécsi Rendőrkapitányság Gazdaságvédelmi Osztály
- 1997 – 2001 vizsgáló - sorozat jellegű, és intellektuális bűncselekmények Pécsi Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztály
- 1994 – 1997 nyomozó betörésvonal - Pécsi Rendőrkapitányság Központi Rendőrőrs

Iskolai végzettség

- 2012 – NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar Hadtudományi Doktori Iskola a doktori (PhD) értekezés megvédése folyamatban. A bűnözésföldrajz elméleti és gyakorlati összefüggései (a földrajzi profilalkotás hazai bevezetésének lehetőségei) abszolutorium
- 2000 – 2002 Pécsi Tudományegyetem Természet-tudományi Kar PhD Téma: Bűnözésföldrajz - abszolutorium
- 1998 – 2000 Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Intézet Humánszervező szak, Érintett főbb tárgyak: kommunikáció, közgazdaságtan, humán menedzsment
Elnyert képesítés: egyetemi diploma
- 1998 – 1999 Országos Rendőr-főkapitányság Rendészeti Szervek Kiképző Központ
Érintett főbb tárgyak: büntetőjog, büntető eljárásjog, kriminalisztika
Elnyert képesítés: rendőrszervező (tiszt)
- 1995 – 1998 Janus Pannonius Tudományegyetem Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Intézet Személyügyi Szervező Szak,
Érintett főbb tárgyak: személyügyi szervezés
Elnyert képesítés: főiskolai diploma

- 1989 – 1991 Győri Széchenyi István Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola Hajógépész üzemmérnök szak (nem befejezett)
Érintett főbb tárgyak: hajógéptan, hajóvíllamosság, hajószerkezet
- 1976 – 1980 Pécsi Széchenyi István Gimn. és Szakközépiskola
Érintett főbb tárgyak: gépjármű szerkezet, Elnyert képesítés: autógépész

Tanfolyamok, ismeretek

- 2013 Alapfokú állami "A, B" típusú spanyol nyelvvizsga
- 2004 Középfokú államilag elismert „C” típusú ECL angol nyelvvizsga
- 1997 – 1998 Középfokú Rendőr-szaktanfolyam
- 1982 Gépjármű technikusminősítő szaktanfolyam
- 1979 B, C, D kategóriás gépjárművezetői engedély

Tudományos tevékenység

- 2011 München (Németország) nemzetközi konferencia: Témája: földrajzi profilalkotás és bűnügyi elemzés
- 2006 – Rendőrség Tudományos, Technikai és Innovációs Tanács alapító tagja, hazai és külföldi konferenciákon résztvevő és előadó, publikálások
- 2003 – Pécsi Tudományegyetem Természet-tudományi Kar meghívott oktató, a doktori dolgozat témakörében publikálások
- 2000 – 2003 Belügyminisztériumi Tudományos Tanács, valamint a Pécsi Tudományegyetem szervezésében és más konferenciákon, mint hallgató és előadó
- 2000 – Belügyminisztérium PhD Kollégium alapító tagja